

Crna Gora

*Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija
Generalni direktorat za multilateralne poslove i regionalnu saradnju*

Broj:

Podgorica, 20. maj 2014. godine

*Informacija o značaju i proceduri sticanja statusa gosta pri Ligi arapskih država
(Arapskoj ligi)*

Opšte informacije

Arapska liga je regionalna organizacija država bliskog istoka osnovana 22. marta 1945. godine, sa sjedištem u Kairu i ciljem jačanja odnosa država članica, zaštite njihove nezavisnosti, kao i ostvarivanja ekonomskih interesa arapskih država. Osnivači AL su Egipat, Sirija, Liban, Jordan, Irak, Saudijska Arabija i Jemen. Vremenom se AL proširila i uz, Alžir, Bahrein, Komoros, Džibuti, Kuvajt, Libiju, Mauritaniju, Maroko, Oman, Palestinu, Katar, Somaliju, Sudan, Tunis i Ujedinjene Arapske Emirate danas ima 22 države članice. Generalni sekretar Arapske lige je **Nabil EL Araby**, egipatski karijerni diplomata i bivši ministar vanjskih poslova Egipta, postavljen na funkciju gensek-a Arapske lige jula 2011. godine.

Arapska liga, od osnivanja, podržava napore Palestine ka ostvarenju nezavisnosti. Podrška se istorijski ostvaruje od zajedničkog napada arapskog svijeta na Izrael 1948. godine, preko ekonomskih sankcija, do uslova koji su postavljeni Izraelu za ukidanje sankcija, a koji su i dalje za Izrael neprihvatljivi. U periodu od 1979 - 1989. godine, Sekretarijat Arapske lige je preseljen iz Egipta u Tunis, a članstvo Egipta je u tom periodu suspendovano zbog primirja sklopljenog sa Izraelom. Jedinstvo Arapske lige u hladnoratovskom periodu razdirale su podjele između pro-sovjetski i pro-zapadno orjentisanih članica, sada se podjele manifestuju kroz članice koje naginju fundamentalnom islamizmu i onih koje su uređene po principima koji garantuju osnovne demokratska prava. Podjele na sunite i šiite su, takođe, aktuelne. Pored pitanja Palestine, AL donosi odluke i raspravlja o krizama koje su proizašle iz

„arapskog proljeća“ (Sirija, Libija, Egipat), ali i o nestabilnostima u Iraku, Libanu i Jordanu, što je kao organizaciju arapskog svijeta stavlja pred brojna iskušenja.

Upravljanje i organizacija – Ministarski savjet i komiteti

Arapskom ligom rukovodi i o najvažnijim pitanjima odlučuje „Ministarski savjet“, koji se sastaje dva puta godišnje (mart i septembar), a u kojem države članice predstavljaju ministri vanjskih poslova, odnosno imenovani predstavnici država članica AL. Svaka članica ima jedan glas. „Savjet“ donosi odluke većinom glasova, a odluke su obavezujuće za sve države članice. Arapska liga ima naglašenu saradnju u ekonomsko-finansijskoj i oblasti poljoprivrede, zatim komunikacija i infrastrukture, kulture, državljanstva i vizne politike, socijale i zdravstva, za koje ima osnovane posebne komitete.

Procedura sticanja i značaj „Status-a gosta“ pri Arapskoj ligi

„Savjet“, takođe, odlučuje o: 1) prijemu u članstvo, 2) posmatračkom statusu (koji mogu steći samo države sa dijelom arapskog stanovništva) i „statusu gosta“, koji mogu steći ostale nearapske države, uključujući eventualan budući status Crne Gore pri AL. Ostvarivanje diplomatskih odnosa sa Arapskom ligom kroz „Status gosta“ ne stvara obaveze za državu, a ujedno omogućava „predstavniku“ redovno praćenje aktivnosti, ostvarivanje kontakata sa Sekretarijatom, kao i bilateralne kontakte sa članicama.

Procedura za sticanje „statusa gosta“ podrazumijeva upućivanje pisma ministra vanjskih poslova generalnom sekretaru Arapske lige koji upozna sve članice Arapske lige o zahtjevu. Članice po tom osnovu donose odluku većinom glasova. Nakon pozitivne odluke, Crna Gora može da akredituje predstavnika pri Arapskoj Ligi (rezidentno ili nerezidentno).

Arapska liga je jedna od najznačajnijih regionalnih organizacija u širem prostoru Mediterana, što je čini međunarodnim subjektom sa kojim Crna Gora ima poseban interes za redovan dijalog i kontakte. Status „gosta“ će unaprijediti međunarodnu afirmaciju Crne Gore u arapskom dijelu svijeta i predstavljati podsticaj u unaprjeđenju saradnje sa državama članicama kroz praćenje aktivnosti AL, ali i kroz ostvarivanje bilateralnih kontakata sa državama članicama posebno mediteranskog regiona.